

POSTANOWIENIE

Dnia 23 września 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Renata Żywicka

w sprawie z powództwa E.B.
przeciwko V. Spółce Akcyjnej w W.
o przywrócenie do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 23 września 2025 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie
z dnia 24 kwietnia 2024 r., sygn. akt VI Pa 11/23,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

[I.T.]

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 27 września 2022 r., IX P 574/19, Sąd Rejonowy w Szczecinie oddalił powództwo E.B. o przywrócenie do pracy (pkt I) i zasądził od powódki na rzecz pozwanej V. spółki akcyjnej w W. 180 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt II).

Wyrokiem z dnia 24 kwietnia 2024 r., VI Pa 11/23, Sąd Okręgowy w Szczecinie oddalił apelację oraz zasądził od powódki na rzecz pozwanej kwotę 120 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za drugą instancję.

W skardze kasacyjnej powódka zarzuciła naruszenie: a) art. 232 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. oraz w zw. z art. 391 § 1 k.p. oraz w zw. z art. 361 k.p.c.; b) art. 233 § 1 k.p.c. oraz art. 328 §1 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c., oraz w zw. za 391 § 1 k.p.c.; c) art. 385 k.p.c.; d) art. 278 § 1 k.p.c. oraz 286 k.p.c. w zw. z art. 381 k.p.c. oraz

art. 380 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 zd. 1 k.p.c. oraz art. 382 k.p.c. w zw. z 241 k.p.c.; e) art. 205¹² § 1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. w zw. art. 382 k.p.c. w zw. z 241 k.p.c.; f) art. 278 k.p.c. oraz art. 378 § 1, art. 382 oraz art. 232 zd. 2 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c.; g) art. 387 § 2 pkt 2 k.p.c.; h) art. 52 § 1 k.p.; i) art. 6 k.c.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca uzasadniła oczywistą zasadnością skargi kasacyjnej, gdyż pomimo występowania kwestii wymagających posiadania wiadomości specjalnych Sąd orzekający dokonał oceny przedmiotowego stanu faktycznego we własnym zakresie nie zasięgając w tym zakresie niezbędnych opinii biegłych sądowych z zakresu specjalności: informatyki, programowania, teleinformatyki, badania systemów GPS oraz systemów lokalizacyjnych, w celu ustalenia czy lokalizator, jak również telefon powódki działał prawidłowo zgodnie z jego funkcją i przeznaczeniem, błędnego i wadliwego działania systemu przyczyny rozbieżności danych z lokalizatora, a przy tym opart rozstrzygnięcie w zakresie ustalenia przyczyn rozwiązania umowy o pracę w trybie dyscyplinarnym na wskazaniach wynikających z wyżej wymienionego systemu.

Ponadto, za oczywistą zasadnością skarg kasacyjnej przemawia w ocenie skarżącej, nieprzeprowadzenie pozostałychawnioskowanych w sprawie przez powódkę dowodów, w tym dowodów z dokumentów, gdy z dokumentów tych jednoznacznie wynikałoby, gdzie i kiedy znajdowała się powódka w spornym okresie.

Skarżąca wskazała także, że w sprawie występują istotne zagadnienia prawne tj. zachodzi konieczność udzielenia odpowiedzi na następujące pytania prawne:

1. Czy można uznać, że samo niewłaściwe potwierdzanie miejsca i czasu pracy stanowi podstawę do rozwiązania umowy o pracę z winy pracownika?

2. Czy można uznać, że podstawą do złożenia oświadczenia o rozwiązaniu umowy o pracę mogą być wskazania jedynie programu komputerowego, jak również czy takie wskazania mogą być podstawą w przypadku, gdy pracownik i współpracownicy zgłaszają wątpliwości co do poprawności działania programu, oraz czy wyżej wymieniona kwestia nie powinna być weryfikowana przez biegłego? Nadto, „czy w wyżej wymienionym przypadku Sąd w

postępowaniu powinien dopuścić dowodu z opinii biegłego sądowego z urzędu z wyboru, czy zaś dokonując oceny poprawności działania danego systemu lub programu, którego wskazania stanowią, podstawę do złożenia oświadczenia w przedmiocie dyscyplinarnego rozwiązania umowy o pracę z pracownikiem?”.

Mając na uwadze skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości oraz jego zmianę poprzez uwzględnienie apelacji powódki w całości oraz przywrócenie skarżącej o pracy na poprzednich warunkach pracy i płacy oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz skarżącej kosztów postępowania sądowego za pierwszą oraz drugą instancję, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Szczecinie z uwzględnieniem kosztów postępowania kasacyjnego wywołanego niniejszą skargą oraz w każdym przypadku o zasądzenie od pozwanej na rzecz skarżącej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa radcy prawnego w postępowaniu wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna wywiedziona w niniejszej sprawie nie kwalifikuje się do przyjęcia - celem jej merytorycznego rozpoznania.

Na wstępie należy przypomnieć, że skarga kasacyjna podlega badaniu (na etapie przedsądu) w zakresie spełnienia przez nią warunków formalnych. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, czyli tak zwanego przedsądu, ustawodawca zagwarantował, że skarga kasacyjna, jako nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie realizować funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek, wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. do czterech ma,

w konsekwencji, zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo będzie uzasadnione jedynie w tych przypadkach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej jednostkowej sprawie. Ostatecznie, nie w każdej sprawie, nawet takiej, w której prawomocne orzeczenie zostało wydane w warunkach błędu w subsumpcji, czy też wyniku wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. W przeciwnym bowiem razie Sąd Najwyższy stałby się, wbrew obowiązującym przepisom, sądem trzeciej instancji, a jego zadaniem nie jest przecież dokonywanie korekty ewentualnych błędów w zakresie stosowania, czy też wykładni prawa, w każdej indywidualnej sprawie.

Podkreślenia wymaga także, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być więc przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione. Skarga kasacyjna powinna być tak zredagowana i skonstruowana, aby Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać w uzasadnieniu jej podstaw pozostałych elementów konstrukcyjnych skargi, ani tym bardziej się ich domyślać (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 2022 r., I USK 434/21, Legalis nr 2740849).

Jeżeli chodzi podstawę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., to należy podkreślić, że powołując się na przesłankę, jaką jest istnienie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, w uzasadnieniu wniosku powinno się sformułować zagadnienie prawne oraz przedstawić argumenty prawne, które wykażą możliwość różnorodnej oceny zawartego w nim problemu. Zagadnienie prawne musi odpowiadać określonym wymaganiom, a mianowicie:

- 1) być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń;
- 2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, by umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu;

- 3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą i
- 4) dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (a zatem poważne) wątpliwości.

Przez istotne zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., należy rozumieć problem o charakterze prawnym, powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozwiązanie stwarza realne i poważne trudności. Problem ten musi mieć charakter uniwersalny, co oznacza, że jego rozwiązanie powinno służyć rozstrzygnięciu innych, podobnych spraw. Chodzi przy tym o problem, którego wyjaśnienie jest konieczne dla rozstrzygnięcia danej sprawy, a więc pozostający w związku z podstawami skargi oraz z wiążącym Sądem Najwyższym, a ustalonym przez sąd drugiej instancji, stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), a także w związku z podstawą prawną zaskarżonego wyroku (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 3 lutego 2012 r., I UK 271/11, Legalis; postanowienia Sądu Najwyższego z 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13, Legalis; z 27 lutego 2019 r., I CSK 447/18, Legalis i 28 stycznia 2021 r., III PSK 19/21, Legalis). Konieczne jest przytoczenie argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Skarżący powinien nie tylko wskazać przepis prawa (materialnego lub procesowego), którego dotyczy zagadnienie, ale także przedstawić pogłębioną argumentację prawną w celu wykazania, że zagadnienie jest istotne, a jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla merytorycznego rozstrzygnięcia w jego sprawie (tak m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 28 listopada 2003 r., II CK 324/03, Legalis; z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, Legalis; z 23 sierpnia 2007 r., I UK 134/07, Legalis; z 20 lutego 2019 r., IV CSK 351/18, Legalis; z 12 lutego 2021 r., IV CSK 437/20, Legalis oraz z 9 marca 2021 r., III CSK 219/20, Legalis). Ponadto "istotne zagadnienie prawne" jest istotne w tym znaczeniu, że nie było dotychczas rozważane w orzecznictwie Sądu Najwyższego, a zatem jego rozstrzygnięcie miałoby znaczenie dla praktyki orzeczniczej sądów - tylko wtedy wykazany zostałby publicznoprawny charakter skargi kasacyjnej, której podstawowym celem jest wkład w rozwój prawa i zapewnienie jednolitości jego sądowej wykładni (postanowienie Sadu Najwyższego z 3 kwietnia 2008 r., II PK 351/07, Legalis oraz postanowienia Sądu Najwyższego z 26 kwietnia 2018 r., IV CSK 585/17, Legalis i 18 maja 2018 r., IV CSK 618/17,

Legalis). Istotne zagadnienie powinno się charakteryzować "nowością", która uzasadniałaby potrzebę jego analizy ze strony Sądu Najwyższego (T. Szanciło (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Komentarz. Art. 1-45816. Tom I. Wyd. 2, Warszawa 2023).

W przypadku wniosku o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej opartego na przesłance z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Sąd Najwyższy jednolicie przyjmuje, że odwołanie się do tej przesłanki wymaga nie tylko powołania się na to, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, iż przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się "oczywistość" zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Skarżący powinien więc w wywodzie prawnym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającą na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006 Nr 4, poz. 75; z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z dnia 9 marca 2012 r., I UK 370/11, LEX nr 1215126; z dnia 10 stycznia 2012 r., I PK 104/11, LEX nr 1215774).

Ponadto przez oczywistą zasadność skargi kasacyjnej rozumie się sytuację, w której zaskarżone orzeczenie sądu drugiej instancji w sposób ewidentny narusza konkretne przepisy prawa. Zatem we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, jak i w jego uzasadnieniu, niezbędne jest powołanie konkretnych przepisów prawa, z którymi wyrok sądu drugiej instancji jest w oczywisty sposób sprzeczny (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 2012 r., I UK 414/12, LEX nr 1675171). Jednak o tym, że skarga jest oczywiście uzasadniona nie może decydować argumentacja zawarta w uzasadnieniu jej podstaw (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 2008 r., II PK 347/07, LEX nr 465860). Z tego względu przyjmuje się, że nie spełnia tych wymagań odwołanie się do podstaw kasacyjnych i opatrzenie zawartego tam zarzutu dodatkowo określeniem "rażącego", "ewidentnego", "kwalifikowanego" lub "oczywistego", jeżeli

nie zostanie wykazane, w czym przejawia się oczywistość wydania wadliwego orzeczenia (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 5 lutego 2014 r., III PK 86/13, LEX nr 1644571; z dnia 20 sierpnia 2014 r., II CSK 77/14, LEX nr 1511117; z dnia 11 kwietnia 2018 r., III UK 98/17, LEX nr 2497587).

Skarżąca nie przedstawiła przekonujących od razu, widocznych *prima facie*, twierdzeń wykazujących racje podważające rozstrzygnięcie poddane krytyce i zaskarżeniu. Powódka uzasadniając oczywistą zasadność skargi kasacyjnej poza ogólnikowymi stwierdzeniami, nie powołała żadnych przepisów, których naruszenie mogłoby spowodować wystąpienie przyczyny kasacyjnej z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Podobne zastrzeżenie dotyczy również sformułowanych zagadnień prawnych.

Bez znaczenia jest przy tym, że skarżąca w ramach podstaw wniesionego środka prawnego zarzuciła naruszenie określonych regulacji prawa procesowego i materialnego. Nie jest bowiem rzeczą Sądu Najwyższego poszukiwanie w innych częściach skargi kasacyjnej argumentów na uzasadnienie przyjęcia jej do rozpoznania.

Zauważyć nadto należy, że spór o ocenę poszczególnych dowodów i ustalenie stanu faktycznego nie może być przenoszony do postępowania przed Sądem Najwyższym, który jest związany - zgodnie z art. 398¹³ § 2 k.p.c. - ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia. Z uwagi na ograniczenia wynikające z art. 398³ § 3 k.p.c., o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej nie może w żadnym razie świadczyć kwestionowanie ustaleń faktycznych lub oceny dowodów sądu drugiej instancji, w tym przez sformułowanie zarzutu naruszenia art. 233 § 1 w zw. z art. 227 k.p.c., również we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (patrz: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 kwietnia 2022 r., I CSK 383/22).

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

[I.T.]

[a.†]